

Det økologiske kornmarked 2010/2011

af Steffen B. Blume

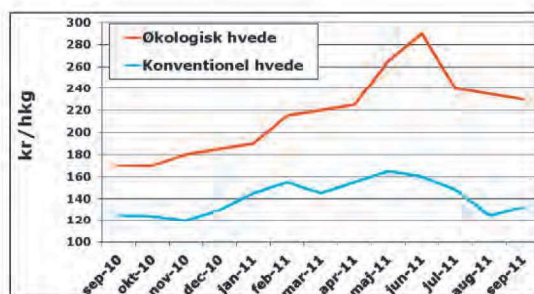
Allerede efter høst 2010 lå prislejet for økologisk korn på et højt niveau, hvilket primært skyldtes prisudviklingen på det konventionelle marked. Der har gennem de sidste par år været en tendens til, at der er en sammenhæng mellem den konventionelle og økologiske hvedepris, hvor forskellen har været omkring 50 kr/hkg. Men denne tendens holdt kun indtil januar i år, hvorefter den konventionelle hvedepris stagnerede samtidig med, at den økologiske hvedepris fortsatte stigningen. Forskellen var helt oppe på 130 kr/hkg i juni i år (se figur 1).

Større efterspørgsel skyld i høj pris

Denne udvikling skyldtes, at der i Europa opstod mangel på økologisk foderkorn. I juni/juli var der også mangel på foderkorn i Danmark, hvorfor den hjemlige pris steg yderligere i forhold til prisen i resten af Europa. Der var imidlertid kun få partier, som blev handlet til priser omkring 280 -290 kr/hkg, især fordi mange havde benyttet de forholdsvis høje priser tidligere på sæsonen til at få trukket gevinsten hjem.

God pris på foderhavre

Husdyrproducenterne plejer at foretrække byg og hvede til deres foderplan, ligesom grovvarereselskaberne som regel er mere interesseret i disse to afgrøder i forhold til de andre foderkornsafgrøder. Men når prisen for foderbyg og -hvede ryger over 2 kr/kg, så bliver de andre afgrøder mere interessante for husdyrproducenterne. Der var ikke mange, som havde forestillet sig en foderhavrepris på 200 kr/hkg, som man kunne opnå i høsten 2011. Ligeledes holder rugprisen et pænt niveau.

Figur 1. Prisudvikling i konventionel og økologisk foderhvede fra 2010 - 2011.

Kilde: Kornbasen.dk og Økokornbasen.dk

Triticale større spiller på markedet

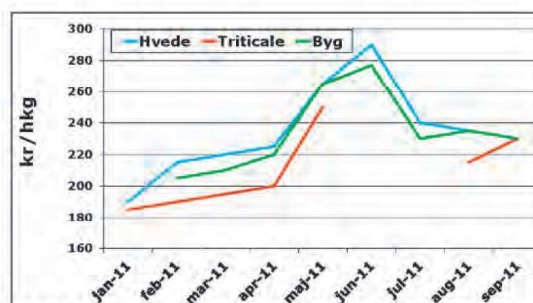
Som nævnt foroven er det byg og hvede, som er de mest efterspurgte foderkornsafgrøder. Men triticale er efterhånden ligeså efterspurgt i et marked, hvor udbuddet af foderkorn ikke kan følge med efterspørgslen. De tyske økologer dyrker i stigende omfang triticales, og den handles derfor i større grad på det europæiske marked. I skrivende stund kan man på det hjemlige marked opnå samme pris for triticale som for byg og hvede. Men set over et helt år vil triticaleprisen typisk ligge 5-15 kr/hkg under hvedeprisen (se figur 2).

Brødkornspriser lader vente på sig

Det er ikke altid lige let at gennemskue markedet for brødkorn; Især gennem det sidste år, hvor prisforskellen mellem brød- og foderkorn er blevet mindre. Det er således manglen på foderkorn, som har skubbet til brødkornspriserne, selvom efterspørgslen på brødkorn ikke er blevet mindre gennem det sidste år. Men i skrivende stund vurderes det, at priserne på brødkorn vil stige hen over efterår/vinter, når det er gået op for alle, at det ustabile vejr har kostet på kvaliteten.

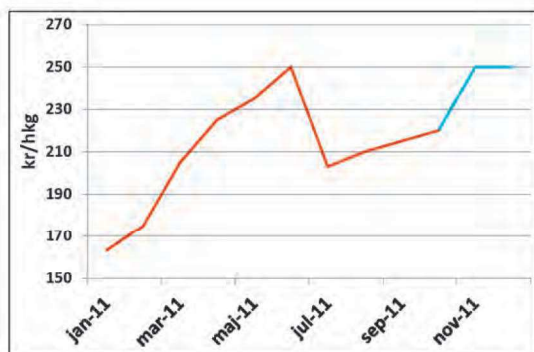
Grynhavre holder prisen

Det var frygtet, at vi igen i år ville se et fald i havreprisen (som vi gjorde i 2009), eftersom havre blev dyrket i meget større omfang i både Finland, Sverige og Danmark. Dog er efterspørgslen på havren steget navnlig i Tyskland og Frankrig, samtidig med at en ringe høst gør udbuddet mindre end først estimeret. Derfor blev havre af gryn-kvalitet handlet til 200 - 220 kr/hkg i høsten, hvilket er et pænt stykke over de 190

Figur 2. Prisudvikling i økologisk foderkorn fra januar 2011 og frem til nu.

Kilde: Økokornbasen.dk

Figur 3. Prisudvikling i grynhavre 2011 (rød streg: landmandsindberetninger; blå streg: Økokornbasens skøn).

kr/hkg, som Økokornbasen anbefalede at sælge til tilbage i foråret. Allerede nu meldes der om mangel på grynhavre, hvormed prisen kan stige yderligere.

Prisen på bælgssæd følger kornsprisen

Også prisen på bælgssæd er steget gennem det seneste år, men stigningen skyldes alene stigningen i foderkornspriser. Det er således bælgssædens stivelsesværdi, som er steget i pris, hvorimod proteinprisen ikke er steget. Selvom udbuddet af bælgssæd er blevet mindre, får det ikke nævneværdig indflydelse på prisen. Dette skyldes, at det stadigvæk er muligt at importere billigt protein fra fjerne lande heriblandt Kina.

Alt i alt har sæsonen 2010/2011 budt på stigende priser, hvilket til dels skyldes det. Hvordan priserne udvikler sig fremadrettet er et væsentlig spørgsmål, men ikke desto mindre meget svært at besvare. Et forsigtigt svar vil være, at på kort sigt forventes prisen på foderkorn ikke at røkke sig meget, hvorimod konsumkorn kan stige yderligere i pris – især når vi kommer på den anden side af nytår. Det er svært at spå om priserne på længere sigt, idet der er alt for mange faktorer, som kan nå ændre sig. Dog ved at se på de forgangne år kan man være forvisset om, at der i det økologiske kornmarked også i fremtiden vil ske store prisudsving.

Det er ikke noget man bør spekulere i, men derimod dække sig ind overfor ved at sprede risikoen på forskellige typer af afgrøder.

Konklusion

Prisstigninger på konventionelt korn i starten af 2011 førte til tilsvarende stigninger på økologisk korn.

Mangel på økologisk foderkorn i foråret øgede prisen på økologisk korn yderligere.

Den økologiske kornhøst i Europa blev mindre end forventet og var med til at holde priserne på et højt niveau.

Den vanskelige høst med meget nedbør gør, at det europæiske udbud af brødkorn er for lille i forhold til efterspørgslen. Prisen på brødkorn vil sandsynligvis stige yderligere.

Også prisen på grynhavre kan stige.

Bælgssæd /protein kan fortsat importeres billigt fra fjerne lande.